

УДК 159.973:616.8

БІОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ РОЗВИТКУ АУТИЗМУ

Н.А. Кратюк

Денишівський навчально-реабілітаційний центр Житомирської обласної ради,
вул. Чуднівська, 3, с. Дениші, Житомирська область, 12422, Україна

В останні роки в Україні гостро постала проблема збільшення кількості дітей з порушеннями психічного розвитку. За частотою повторення дитячий аутизм перебуває на четвертому місці серед видів хронічної нервово-психічної патології [1]. Згідно визначення [4], аутизм - це порушення зв'язків хворого з реальністю, патологічна відлюдність, відмежування від реальної дійсності з втратою цікавості до спілкування, домінування внутрішніх переживань.

Щоб пояснити аутизм запропоновано декілька концепцій, у побудові яких домінують різні принципи, які базуються на історичній спадкоємності уявлень, відбивають сучасні погляди на клінічні прояви, етіологію та патогенез [1, 3]. Однією з таких концепцій є біологічна.

Виникнення аутизму пов'язують із ускладненнями, які виникають під час вагітності чи пологів, особливо коли під час вагітності був контакт із токсичними речовинами [1]. Іншим чинником розвитку аутизму є генетичний. Його механізми вивчені недостатньо. Неможливість виокремити біологічно обґрунтовані субпопуляції утруднює дослідження чинників розладу. У деяких дослідженнях виявлено зв'язок аутичних розладів з локалізованим у короткому плечі 11-ї хромосоми (11p15.5) геном *c-Harvey-ras* (*HRAS*). Вчені також звертають увагу на можливий зв'язок аутизму з мікродуплікацією гена *GABRB3*, локалізованого в короткому плечі 15-ї хромосоми (15p+) [2]. Для окремих випадків аутизму тестування підтверджує мутацію гена *CNTNAP2* (Stephan D.A., 2008) [3], який кодує трансмембранний «контактін-асоційовано-подібний блок-2», охоплює 1,5% 7-ї хромосоми людини і є одним з найбільших в людському геномі. Він асоційований з розладами аутичного спектра, а також із специфічним розладом мовлення. Крім того, дослідження кінця XX століття виявили специфічні біологічні аномалії мозочка, які, як припускають вчені, можуть стати причиною аутичних розладів [1].

Таким чином, питання можливих біологічних причин аутизму далеке від остаточного вирішення і потребує подальших досліджень.

Література

1. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом : Монографія / Островська К.О. — Львів : Тріада плюс, 2012. — 520 с.
2. Помогайло В.М. Генетика людини: навч. посіб. / В.М. Помогайло, А.В. Петрушов. — К. : Академія, 2011. — 280 с.
3. Скрипник Т.В. Феноменологія аутизму: Монографія / Скрипник Т.В. — К.: Фенікс, 2010. — 373 с.
4. Червяк П.І. Медична енциклопедія / Червяк П.І. — К.: Просвіта, 2012. — 1504 с.